

underforstaaes — maa berøres enten af Længdebanen eller af Sidebanen. Men en saadan Betegnelse af Banens Hovedretning kan efter min Mening ikke fyldestgjøre den Betingelse, som her staaer, thi derved er ingen Længdebane givet; det er ikke tilstrækkeligt til at benytte disse Penge at sige, hvad den ærede Minister har sagt, thi saa kunde Pengene jo benyttes saagodtsom uden at have sagt noget. For at det skal kunne kaldes en rimelig Betegnelse af en Hovedretning, maa den angives med saadanne Punkter, at Afvigelserne ikke kunne være stort over 1 eller 2 Mil til hver Side, og det troer jeg ogsaa, at den ærede Ordfører giver mig Ret i. Nu har den ærede Minister nævnt 3 Retninger, som han betragter som Hovedretninger, nemlig en Østbane, ja maaskee 2, idet han har medtaget Gudenaasretningen, som hørende til det østlige System, og Banen paa Høiderhyggen, som hørende til det vestlige System. Men der er en saa stor Afstand fra en Jernbane, dragen igennem samtlige Kystbyer, og en Jernbane gennem Dalen ved Gudenaas, at det ikke kan kaldes en Hovedretning, naar man vilkaarligt skal komme enten til den ene eller til den anden. Det kan heller ikke kaldes at have angivet en Hovedretning paa Vestsiden, naar den er af en saadan Beskaffenhed, at den enten kan komme een eller to Mil Vesten for Silkeborg eller gaae forbi Ringhøj; det gaaer ikke an at dele Sylsland i 2 Halvdele og da sige: Hovedretningen er Øst eller Vest. Dersom Ministeren derimod siger, at han for at angive Hovedretningen maatte angive den igennem Gudenaadalen, da maatte han tillige have angivet et Punkt, hvor den havde sin Oprindelse, men ikke saaledes, at den først kunde gaae til Frederits, derfra til Beile, derpaa til Horsens, og saa til Gudenaadalen og Steder deromkring, det kan ikke være en Hovedretning at nævne Gudenaadalen som Gjennemgangspunkt.

Jeg nævner kun disse Par Ting for at oplyse, at der, for at kunne benytte Summen under den Betingelse, de ærede Medlemmer have stillet i deres Endringsforslag, maa noget mere Præcist, noget mere Indstændigt til end det, den ærede Minister synes mig at have

anthydet i det, han her har udtalt. For derimod at undgaae alle disse Banffeligheder vilde det være rettest, enten slet ikke at bevilge nogen Sum ved Finantsloven, eller at bevilge den mindste Sum, som her er foreslaaet. Jeg siger, det var rettest slet Intet at bevilge ved Finantsloven; thi Hovedsagen er jo ikke at komme til at bevilge Penge til Nivellementet, men Hovedsagen er at komme til at bestemme Retningen af Banen. Vi have liggende for os en Lov, som nærmer sig Løsningen af dette Problem, og hvis Hovedformaal netop er at faae Problemet løst paa den Maade, at man kan sige, det virkelig er løst, og det vilde derfor være meget rigtigere i denne Lov at fastsætte hvad der kan gives til Nivellementet og hvad der skal nivelleres. Men for ogsaa at gaae ind paa den trøstende Tanke, som man her forlanger, at vi skulle gaae ind paa — thi vi vide jo, at Ministeriet fra Begyndelsen af især har forlangt disse Midler for at trøste Folk, der behøvede Trøst i denne Sag — saa giv denne Trøst, men giv den i et saa lidet Omfang som muligt. 50,000 Rbd. til Nivellement af en Hovedlinie er et ikke ringe Bidrag; der kan udrettes ganske Overordentligt med 50,000 Rbd., og man kommer desuden ikke til alt Arbeidet paa eensgang. Overhovedet at give sig til at nivellere, at gjøre virkelige Arbejdsoverslag og Arbejdsplaner, saalange man blot veed, at det er den Retning, vi ønske at gaae, uden at vi vide, om det er den Retning, vi ere i stand til at gaae, uden at vide, om vi have Midlerne dertil, enten gennem en Entrepreneur eller gennem vor egen Beslutning — at give enten 100,000 Rbd. eller 85,000 Rbd. til et saadant Project, som vi saa lod ligge stille til en Tid, hvor det maaskee slet ikke kunde benyttes, var meget urigtigt. Det er derfor, jeg troer, at Rigsdagen i dette Dieblik bør indskrænke sin Bevilling til det mindst Mulige, og maaskee mellem 2den og 3die Behandling føie til det mindst Mulige den Indskrænkning, som Ordføreren har foreslaaet, dog saaledes, at vi komme til en klar Bevidsthed om, hvad der forstaaes ved den Hovedretning, som først maa være afgjort; men vi maae saa vide, at naar denne Hovedretning er afgjort og Nivellementet er foretaget for disse Penge, saa have